Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	NM-11C/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3520202705
Dátum vydania rozhodnutia:	20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Andrea Fraňová
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2023:3520202705.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou Mgr. Andreou Fraňovou v sporovom konaní žalobkýň: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, 2/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, 3/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, všetci trvale bytom E. - F., G. XXX/XX, zastúpení JUDr. Jozefom Podobom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Dubnica nad Váhom, Bratislavská 354/32, proti žalovaným: 1/ C. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I., J. XXX, zastúpený JUDr. Vladimírom Fraňom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Nové Mesto nad Váhom, Haškova 18, IČO: 37 918 460, 2/ Kooperativa poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, zastúpený JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Bratislava, Vajnorská 55, IČO: 42 174 856, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 55.000,00 Eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných, zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 15.000,00 Eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných, zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni 3/ sumu 10.000,00 Eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných, zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalobkyňa 1/ m á n á r o k voči žalovaným 1/ a 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 100,00 % o výške ktorých súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

V. Žalobkyňa 2/ m á n á r o k voči žalovaným 1/ a 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 100,00 % o výške ktorých súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

VI. Žalobkyňa 3/ m á n á r o k voči žalovaným 1/ a 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 100,00 % o výške ktorých súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyne 1/ - 3/ sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 07.10.2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhali, aby súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 55.000,00

Eur, žalobkyni 2/ sumu 15.000,00 Eur, žalobkyni 3/ sumu 10.000,00 Eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných, zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť, a to do 5 dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne žiadala žalobkyňa 1/ proti žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Uviedli, že žalovaný 1/ bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 2T/55/2019 pre trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že dňa 18.05.2018 v čase 23:09 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. AUDI A4 QUATRO EČV: C. K. po ceste X/XX v k.ú. L. v smere od E. do D. C. D. M., napriek tomu, že nemal dostatočnú vzdialenosť na bezpečné predchádzanie, rýchlosťou najmenej 170 km/h začal predchádzať vozidlo jazdiace v jeho pruhu, prešiel do protismerného pruhu, kde sa zrazil s vozidlom ŠKODA Felícia, EČV E., ktoré viedol vodič C. B., ktorý pri nehode utrpel mozgovú smrť pri roztrhaní miechy pri súčasne prebiehajúcom úrazovo - krvácajúcom šoku pri rozsiahlych kompresívnych poraneniach orgánov dutiny hrudnej a brušnej s roztrhnutím srdca, sleziny a pečene a v ich dôsledku zomrel na mieste. Súčasne tým porušil § 15 ods. 5 písm. a), b), c) § 16 ods. 5 a § 137 ods. 2 písm. c) zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Proti tomuto podal žalovaný 1/ odvolanie, ktoré bolo zamietnuté ako nedôvodné. Aktívna legitimácia žalobcov je daná na základe § 11 a § 15 Občianskeho zákonníka, čo podporuje aj názor Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/265/2009 z 17.02.2011, v zmysle ktorého právo na nemajetkovú ujmu patrí len najbližším príbuzným, t.j. manželovi a deťom, a ak ich niet, rodičom. Pasívna legitimácia žalovaného je nepochybne daná na základe právoplatného rozsudku, ktorým bol uznaným za vinného, z konania ktorého dôsledkom došlo k usmrteniu a teda aj k zásahu do osobnostných práv žalobcov. Súčasne je pasívna legitimácia žalovaného 2/ založená tým, že vozidlo ktoré riadil žalovaný 1/ v čase nehody, malo uzavreté povinné zmluvné poistenie so žalovaným 2/ (lustrácia žalobcom). Poisťovňa zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013, sp.zn. C-22/12, G. vs J.) a (rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS/474/2016). Zavinená smrť najbližšej osoby - manžela, otca, je vzhľadom na veľmi úzke rodinné puto a citové, sociálne väzby manžel - manželka, resp. otec - dieťa závažnou nemateriálnou ujmou pre ďalší život žalobkyne a maloletých detí, nehovoriac o sociálnom zásahu do rozvoja osobnosti dieťaťa, ktoré prišlo o rodiča v takom veku. Manželstvo žalobkyne a neb. manžela bolo harmonické a veľmi sa milovali, vychovávali svoje dcérky a plánovali si budúcnosť. Jeho osoba im chýba nielen po citovej stránke, ale aj po sociálnej. Jeho osobu v domácnosti zastrešuje najbližšia rodina a iní rodinní priatelia. Manžel rovnako plánoval veľa prác okolo domu, ktoré už urobiť nestihol (napr. fasáda). Po jeho smrti bola nútená navštíviť psychiatra a jeho odbornú pomoc. Psychicky nezvládla nápor, ktorý nastal stratou milovaného manžela a spoluživiteľa rodiny a to, ako bude život ich rodiny pokračovať, nevynímajúc, ako to vysvetlí ich deťom. V dôsledku dopravnej nehody, ktorá bola spôsobená žalovaným 1/, došlo jednoznačne k zásahu do osobnostného práva žalobcov tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny po sociálnej aj citovej stránke, bolo zasiahnuté do ich rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. Vzhľadom na intenzitu zásahu do súkromia je požadovaný nárok dôvodný. Daný prípad je nutné vnímať o to viac individuálne a nemajetkovú ujmu chápať aj ako možnosť vedľajšej satisfakcie. Finančný dopad osoby v produktívnom veku, ktorá je živiteľom rodiny, je ďaleko vyšší, ako v prípade osoby, na ktorú nik nie je odkázaný. Pre určenie výšky náhrady škody, ktorú určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, nie je ustanovený žiadny výpočet. V danom prípade je prinajmenšom nutné prihliadnuť na citovú, rodinnú väzbu medzi obeťou trestného činu a žalobcami a jej úlohu v sociálnom prostredí, ktorým je rodina a všetky úlohy, ktoré zastáva a možnosti ich nahradenia. Ďalšou okolnosťou, na ktorú je nutné prihliadať, je spôsob spáchania trestného činu tak, ako je popísaný v rozsudku, v znaleckom posudku a iných podkladoch v trestnom spise. Manžel žalobkyne šiel podľa záverov znaleckého posudku rýchlosťou 80 až 90 km/h, ale žalovaný 1/ šiel rýchlosťou 150 až 180 km/h, kde zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že k nehode by nedošlo v prípade dodržanej maximálnej povolenej rýchlosti, t.j. 90 km/h. Technika jazdy žalovaného 1/ bola vyhodnotená ako nesprávna a vysoko kolízna a spôsob jazdy obete ako technicky prijateľný. Tiež nešlo o ojedinelé konanie žalovaným 1/. V trestnom konaní bolo zistené, že bol správnou sankciou potrestaný šesťkrát, a to za prekročenie rýchlosti. Možno hovoriť o hazardovaní so životmi iných a bezbrehej ľahostajnosti. Možno len prezumovať správanie žalovaného 1/ na cestách a v osobnom živote, ak bol „pristihnutý" pred týmto skutkom šesťkrát. Doterajšia súdna prax naznačuje, že každý prípad má svoje špecifiká a na ich základe býva žalobcom priznávaná suma v rôznych výškach. Možno však generalizovať, že ide väčšinou o sumy od 10 000,00 Eur vyššie. Sú prípady, kedy boli priznané sumy aj 70.000,00 Eur či 100.000,00 Eur. Vzhľadom na celistvosť mladej rodiny, ich harmonické vzťahy a úlohu obete ako manžela a rodiča, ktorý mal maloleté deti, práve daný prípad by mal mať vyššie

ohodnotenú výšku satisfakcie, a to aj s opätovným poukazom na spôsob spáchania skutku a to v súlade s § 13 ods. 3 OZ (okolnosti ľahostajnosti pri spáchaní skutku, ktorým sa zasiahlo do práv žalobcov).

3. K žalobe pripojili listinné dôkazy, a to rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 2T/55/2019 - 364 zo dňa 26. septembra 2019 právoplatný a vykonateľný dňa 20.05.2020, rodné listy maloletých detí, sobášny list, úmrtný list, lekársku správu.

4. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k :11C/64/2020 – 93 zo dňa 20. mája 2022 tak, že žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 55.000,00 Eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných, zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 15.000,00 Eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných, zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 3/ sumu 10.000,00 Eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných, zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Žalobkyni I/ priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100,00 % o výške ktorých súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom (výrok IV.).

5. Na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietkou žalovaných, ktorí namietali, že súd vo svojom odôvodnení neuniesol bremeno logickým a zrozumiteľným spôsobom vysvetliť a preukázať, prečo bolo v danom prípade odôvodnené priznať žalobcom tak neprimerane vysokú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa názoru odvolacieho súdu došlo v preskúmavanej veci k nedostatočnému odôvodneniu rozsudku v podstatnej otázke týkajúcej sa primeranosti uplatnenej náhrady na nemajetkovú ujmu v peniazoch. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia odvolací súd ďalej uviedol, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnené v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. voči žalovanému 2/ je právom majetkovej povahy, premlčuje sa vo všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pričom premlčacia doba začína plynúť za rok po poistnej udalosti (Rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/201/2021 zo dňa 30.11.2022). Nakoľko k dopravnej nehode, pri ktorej na následky nehody dňa 18.05.2018 došlo k smrti manžela a otca žalobcov, bola žaloba žalobcov zo dňa 07.10.2020 podaná včas a námietka žalovaného 2/ o premlčaní nároku nie je dôvodná. Námietku žalovaného 1/, že nie je pasívne vecne legitimovaný posúdil odvolací súd ako nedôvodnú. Nakoľko ku vzniknutej škode došlo pri porušení právnej povinnosti (§ 420 Občianskeho zákonníka), je zodpovednosť vodiča motorového vozidla, a teda žalovaného 1/ daná a aj keď mal žalovaný 1/ uzatvorené povinné zmluvné poistenie so žalovaným 2/, je v predmetnom konaní pasívne legitimovaný. V danom prípade súd proti žalovaným 1/, 2/ rozhodoval o nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do práv na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v sume 55 000,- Eur pre žalobkyňu 1/, v sume 15 000,- Eur pre žalobkyňu 2/ a v sume 10 000,- Eur pre žalobkyňu 3/. Súd prvej inštancie uplatnenému nároku v celom rozsahu vyhovel, k plneniu zaviazal žalovaného 1/ a žalovaného 2/ s tým, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že smrť manžela a otca žalobcov bola spôsobená dopravnou nehodou spôsobenou žalovaným 1/, ktorého zavinenie bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 26.09.2019 sp. zn. 2T/55/2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3To/140/2019 zo dňa 20.05.2020, ktorým bol žalovaný 1/ uznaný za vinného. Za uvedené protiprávne konanie bol žalovanému 1/ uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu 6 rokov. Je bez akýchkoľvek pochýb, že nečakaným úmrtím manžela a otca žalobcov došlo k vážnemu zásahu do ich osobnostných práv s tým, že následok zásahu je nezvratný. Súd prvej inštancie za základné kritériá určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti uviedol závažnosť vzniknutej ujmy, ako i okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo s tým, že tieto môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila. Tieto kritériá zhodne akcentuje v podanom odvolaní aj žalovaný 2/, ktorý zároveň namieta, že súd sa s uvedenými kritériami nedostatočne vyporiadal, dôsledne sa neriadil princípmi jej primeranosti a proporcionality. Podľa názoru žalovaného 2/ súd prvej inštancie logicky a zrozumiteľným spôsobom nevysvetlil, prečo bolo v danom prípade odôvodnené priznať žalobcom tak neprimerane vysokú náhradu majetkovej ujmy v peniazoch. S námietkou žalovaného 2/ o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktorý je nepreskúmateľný, sa stotožnil vo vyjadrení k odvolaniu aj žalovaný

1/. Strana sporu má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto útoku. Nepreskúmateľným je rozsudok, ak z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane, a právnymi závermi na strane druhej (ako tomu bolo v danom prípade vo vzťahu k priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má obsahovať, aké zistenia z konkrétnych dôkazov boli vyvodené a aký majú význam z hľadiska hmotného práva. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť, ako sa vyporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery, preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 226/03). Je pravdou, že súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol ustanovenia právnych predpisov, podľa ktorých vec právne posúdil, uviedol právneteoretické východiská jeho aplikácie vrátane odkazov na relevantné rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, ktoré tieto východiská uznávajú ako platné v súdnej praxi, avšak v písomnom vyhotovení rozhodnutia absentujú dôvody vzťahujúce sa k prejednávanej veci, pre ktoré súd prisúdil žalobcom náhradu tak (v takom rozsahu), ako ju žalobcovia požadovali, ktorá sa odvolaciemu súdu vzhľadom na kritériá určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch javí neprimerane vysoká. Nedostatkom napadnutého rozhodnutie je aj nedostatočné porovnanie posudzovaného prípadu s rozhodnutiami v obdobných veciach, nakoľko súd sa vôbec nevysporiadal s argumentáciou žalovaného 1/, ktorý poukazoval práve na rozhodnutia súdov, v ktorých bola priznaná podstatne nižšia náhrada. Niet pochýb, že určitým vodítkom pre stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú nielen rozhodnutia všeobecných súdov, ale aj judikatúra ESĽP. Vo vzťahu k porovnaniu priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy s obdobnými prípadmi posudzovanými v iných konaniach slovenských súdov odvolací súd uvádza, že takéto porovnanie je vždy veľmi problematické, keďže každý prípad je osobitý, skutkové okolnosti nie sú nikdy úplne totožné, preto nestačí len vychádzať z rozhodnutia v obdobných veciach, ale je nevyhnutné, aby výška prisúdenej náhrady vychádzala práve z okolností danej veci, aby v konkrétnej veci vo vzťahu k žalobkyni 1/, k žalobkyni 2/ a žalobkyni 3/ súd zohľadnil závažnosť vzniknutej ujmy. Priznané finančné zadosťučinenie musí zohľadňovať konkrétne okolnosti danej veci. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že otázka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. V ďalšom konaní je súd povinný opätovne rozhodnúť o uplatnenom nároku žalobcov, posúdiť primeranosť uplatnenej výšky nároku s okolnosťami konkrétnej veci a v rozhodnutí uviesť dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie súd v predmetnej veci založí a rozhodne o náhrade trov v novom rozhodnutí o veci.

*

6. Súd viazaný názorom odvolacieho súdu vo veci ďalej konal. Nariadil pojednávanie a po vyhodnotení všetkých doposiaľ vykonaných dôkazov: výsluchu žalobkyne 1/, vyjadrení právnych zástupcov, oboznámení listinných dôkazov, a to žaloby, písomných vyjadrení sporových strán, uznesení OR PZ v Trenčíne zo dňa 19.05.2018, uznesenia OR PZ v Trenčíne zo dňa 09.11.2018, rozsudku Okresného súdu Trenčín, rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 26. septembra 2019, č.k. 2T/55/2019 - 364 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č.k. 3To/140/2019 - 398, právoplatným dňa 20. mája 2020, znaleckého posudku znalca L. C. G. z 10.08.2018 ako i ďalších listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu a zistil tento skutkový a právny stav veci:

7. Žalobkyňa 1/ pri výsluchu uviedla, že s nebohým C. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX boli manželmi spolu 12 rokov, v máji by oslavovali výročie. Pred uzavretím manželstva spolu chodili 8 rokov. O nehode sa dozvedela tak, že manžel nechodil večer domov z poobednej. Keď neprišiel o takom čase, ako pravidelne chodieval, volala mu, avšak telefón nedvíhal. Začala pozerať správy na internete, či nie sú náhodou nejaké nehody na trase E. - D. C., nič nenašla, preto volala na 150 a 112, či majú informácie o nejakých dopravných nehodách. Povedali jej, že to vyzistia a zavolajú jej naspäť, pričom to trvalo veľmi dlho. Potom znova volala, či niečo zistili. Povedali jej, aby ešte vydržala, pýtali sa jej, či je sama doma, odpovedala, že áno a že deti už spia. Povedali jej, aby si k sebe niekoho zavolala, niekoho príbuzného. Preto volala sestre, tiež volala s najlepším manželovým kamarátom, ktorý išiel vyzistiť na

trase E. - D. C.. Tento zistil, že je tam veľká uzávera, preto išiel po diaľnici zisťovať do práce do D. C. D. M., či manžel odišiel. Zistil, že z práce odišiel. Potom doma čakala spolu so sestrou, prišli policajti aj s pani psychologičkou a oznámili jej, čo sa stalo. Lekársku pomoc tesne po nehode nevyhľadala, nakoľko bolo vtedy potrebné vybavovať veci okolo pohrebu, rodina ju vozila, stále sa niečo okolo nej dialo, vybavovala doklady. Potom po pohrebe to na ňu doľahlo, nemohla jesť, spávať, musela sa venovať deťom, jej lekárka jej povedala, aby navštívila psychiatra, ktorý jej predpísal lieky na ukľudnenie a na spanie. Tieto lieky užívala pravidelne každý deň, keď išla po mesiaci na kontrolu, lekár jej povedal, aby ich užila vtedy, keď nebude môcť spať. Keďže vedela zaspať aj bez liekov, zaspávala pri deťoch, prestala ich pravidelne užívať. Teraz už neužíva žiadne lieky. Počas spolužitia s manželom sa im jeden rok po sobáši narodila C., manžel v tom čase pracoval na živnosť. Z domu chodieval o 6.00 hod. ráno, domov chodieval o 14:00 hod. D. sa narodila potom o 3 roky, na materskej bola s deťmi 6 rokov, potom nastúpila do práce. Manžel jej v čase, keď bola na materskej s maloletými pomáhal pri kŕmení, kúpaní, ukladaní na spanie. Keď nastúpila do práce, chodila na ôsmu, deti ráno chystala sama, a keď manžel skončil v práci, ich vyzdvihoval, či už zo škôlky, družiny, zo školy. Kým prišla z práce, robil si s nimi úlohy, trávili čas vonku. Keď sa vrátila z práce, manžel mohol potom robiť okolo domu, pomáhal sestre postaviť rodinný dom, taktiež chodieval na fušky, so strýkom zatepľovali domy. Neskôr sa rozhodli, že si manžel nájde stabilnejšiu prácu, zamestná sa. V tom období svokre zomrel manžel, manžel nastúpil na jeho miesto. Zostali bývať v rodinnom dome spoločne so svokrou. Manžel bol hlavou rodiny, bývala s nimi aj jeho mladšia sestra. Našiel si prácu v D. C. D. M., pracoval tam 1,5 roka na 3 smeny. Keď býval na poobednej smene, pomohla jej svokra alebo rodičia. V tomto rodinnom dome bývali od svadby, prerobili si vrchné poschodie. Predtým, ako sa manžel zamestnal v D. C. D. M., začali pristavovať k rodinnému domu smerom do dvora, nakoľko horné poschodie bolo pre 4 členov domácnosti malé. Pristavilo sa tiež svokre. Vnútro rodinného domu manžel stihol urobiť, nestihol dorobiť fasádu, balkóny. Tieto nedorobené veci urobili - fasádu strýko a balkóny švagor. Kvalita života po smrti manžela, trávenie spoločných chvíľ a vedenie domácnosti sa zmenilo. Snažila sa, aby to bolo všetko ako predtým, aby deti nepociťovali, že došlo k nejakej zmene, aby nepociťovali žiadnu stratu, vodila deti na tréningy, na atletiku spolu so sestrou po práci, viedla domácnosť. Avšak v lete ju to všetko fyzicky zložilo, nevládala, jedného dňa nevládala vstať z postele, uvedomila si, že to nezvládne, že bude musieť začať budovať všetko nanovo, aby sa dala do poriadku a bola schopná fungovať. Stanovila si priority, základom bola škola a práca. Na atletiku deti potom prestala chodiť. K finančnej situácii uviedla, že jej manžel mal príjem približne 1.100,00 Eur v hrubom. Predtým, ako došlo k nehode, pracovala v E., potom nastúpila do Ilavy, celkovo tam pracovala asi rok a pol. Po nehode pracovala v Ilave asi rok, pracovala ako personalistka. Musela zmeniť zamestnanie, nakoľko aj denne dochádzala, nevychádzalo jej to ani z časového hľadiska. Taktiež ako personalistka dennodenne riešila problémy ostatných ľudí, prestala to potom dávať, zistila, že musí odísť. Ako personalistka pri uzávierkach musela zostávať dlhšie, preto bola nútená si nájsť iné zamestnanie, začala pracovať v E. na Mestskom úrade, kde pracuje doposiaľ, ide o čisto administratívnu prácu, kde má čistú hlavu, nerieši iných, síce išla s príjmom o 300,00 Eur nižšie. Popri tejto práci si vie zabezpečiť ráno deti, deti môžu prísť za ňou do práce do kancelárie, vedia, kde pracuje, taktiež mestská doprava to umožňuje, aby deti išli domov. Jej príjem toho času je v čistom 800-900,00 Eur. Okrem toho poberajú sirotské, vdovské dávky, t.j. spolu približne 360,00 Eur. Žije v rodinnom dome so svokrou a dvomi maloletými deťmi. Svokra poberá dôchodok, ale taktiež pracuje, chodí 3-krát do týždňa upratovať do banky, nakoľko by to v rodinnom dome finančne neutiahli. K rodinnému domu majú aj záhradu, pestujú zeleninu a ovocie, chovajú sliepky. Manžel ešte menil kúrenie na tuhé palivo, na dva roky po nehode mali drevo. Keď im príde drevo na dvor, príde pomôcť švagor a drevo schovávajú spoločne s deťmi a so svokrou. Zo strany jej rodiny a manželovej rodiny jej a deťom bola poskytnutá pomoc prácami, či už švagor alebo jej otec, nakoľko ale otec má zdravotné problémy, má bajpas, švagor má E. deti, už nie je aktuálne možné, aby ich stále o niečo žiadali, ale vždy pomôžu, keď môžu. Aj manželovi priatelia pomáhali, aj sused, keď sa niečo pokazí, príde, opraví alebo pomôže preniesť. Po finančnej stránke nebolo možné žiadať takúto pomoc, akurát strýko prácou svojou zateplil fasádu bez toho, aby niečo žiadal. Svokra je XX. ročník. Maloletá C. ide na strednú školu, podľa výsledkov monitoringu. Chcela by ísť na Obchodnú akadémiu alebo na stavebnú. Maloletá D. chodí na X. N. O., obidve dcéry majú výborný prospech, deti už t. č. chodia na atletiku do E. na P. Q.. Tréningy vedie jej sestra, chodí jej pomáhať, dobíja ju to, chodieva aj na preteky rozhodovať, cíti sa oveľa silnejšia ako predtým. Maloleté dcéry udalosti vnímali. Doposiaľ je to celé založené na neustálych rozhovoroch. C. D. sa po nehode uzavrela do seba, nekomunikovala, odmietala odpovedať na otázky, zo školy jej volali, že keď sa pani učiteľka na niečo pýtala ohľadne súkromia na otca, maloletá otočila hlavu a odmietala odpovedať, školské výsledky mala v poriadku. N. C., tá išla skôr do strachov, je skôr po matke. Maloletá mala tras, tiež mala strach, čo keby sa niečo stalo jej, teda matke alebo niekomu blízkemu. Asi po roku

sa rozhodla, že začne s jogou, viedla k tomu aj deti. Chcela, aby to deti vnútorne zvládli. Aby samé našli vnútorný pokoj. Joga je doposiaľ súčasťou ich života. Iné aktivity nemá. Je rada, keď je sama s deťmi, v pokoji. Keď bola ešte s manželom, mali partie, kde boli samé páry. Po nehode sa kamarátky snažili, aby s nimi chodila na akcie a odreagovala sa. Zistila, že jej to nerobí dobre, nefungovalo to. Preto sa z týchto kamarátstiev stiahla. Pred nehodou boli s manželom aktívni športovci, chodili na turistiku po N., manžel sa venoval cyklistike, ona sa venovala atletike, bola vrcholová športovkyňa. Teraz sa venuje prírode, chodí s deťmi do prírody, ale už len na vychádzky. Nemá plány do budúcnosti, už nič neplánuje, snaží sa žiť tu a teraz, jediné čo si praje, aby jej deti boli šťastné a okolo nich boli dobrí ľudia. C. bol človek, ktorý sa zapísal do srdc ľudí, ktorí ho poznali, bol oporou celej jeho rodine, jej rodine, jej rodičom, keďže nemali syna, brali ho ako vlastného. Vždy išiel, keď ho požiadali, pomohol, každému pomohol. Verí, že pomáha aj ďalej.

8. Žalovaný 1/ nesúhlasil s uplatnenou výškou peňažnej náhrady, túto považoval za neprimerane vysokú. Potvrdil, že dňa 18.05.2018 došlo na ceste X/XX v k. ú. L. v smere od E. do D. C. D. M. k dopravnej nehode, ktorej účastníkmi bol C. B. a žalovaný 1/. Pri tejto dopravnej nehode utrpel C. B. zranenia, v dôsledku ktorých na mieste zomrel. V súvislosti s dopravnou nehodou bolo voči žalovanému 1/ vedené trestné konanie. Žalovaný 1/ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č. k. 2T/55/2019-364 zo dňa 26.09.2019 uznaný za vinného, pričom mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky nepodmienečne. Súčasne bol žalovanému 1/ uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 6 rokov. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.06.2011, sp. zn. 4 Cdo/232/2010, v odôvodnení ktorého súd konštatuje, čo je možné považovať za závažnú ujmu. Je toho názoru, že v tomto štádiu konania žalobcovia 1/ až 3/ objektívne nepreukázali výšku uplatňovaného nároku z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ako dôvod uplatnenia nároku uvádzajú zásah do osobnostného práva žalobcov tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny po sociálnej aj citovej stránke, bolo zasiahnuté do ich rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. Pri posudzovaní výšky náhrady nemateriálnej ujmy v peniazoch je povinnosťou súdu diferencovať medzi väzbami každého zo žalobcov vo vzťahu k usmrtenému. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zatiaľ nebolo dostatočne jasne ustálené a neboli dané ani základné medze, v rámci ktorých by sa mala pohybovať výška tejto peňažnej náhrady. Výšku uplatňovaných nárokov však považuje žalovaný 1/, aj vzhľadom na doterajšiu judikatúru súdov SR, za neprimeranú. Poukazuje pritom napr. na rozhodnutie NS SR 2 Cdo/235/2018 zo dňa 27.6.2019. Žalovaný 1/ si plne uvedomuje, čo svojím konaním spôsobil a do konca života bude žiť s vedomím, že v dôsledku jeho nerozvážnosti rodina žalobcov prišla o manžela a otca. Je však potrebné podotknúť, že k zásahu do práv žalobcov nedošlo úmyselným konaním zo strany žalovaného 1/, ale z nedbanlivosti. Žalovaný 1/ bol aj za svoje konanie právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č. k. 2T/55/2019-364 zo dňa 26.09.2019 a súd by mal prihliadnuť aj k satisfakčnému významu tohto odsúdenia. Žalovaný 1/ pred nástupom do výkonu trestu kontaktoval žalobkyne 1/ až 3/, poslal ospravedlňujúci list a pokúšal sa s nimi dohodnúť o náhrade škody cestou mediácie. Povinnosť náhrady škody vyplývajúcu z predmetného rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 2T/55/2019-364 žalovaný 1/ splnil. Žalovaný 1/ žil pred spáchaním predmetného trestného činu slušný život. Bol členom evanjelického cirkevného zboru augsburského vierovyznania na N. so sídlom v I., oblastného stolnotenisového zväzu E., taktiež ako dobrovoľník pracoval a vypomáhal v Zariadení pre seniorov a ZOS Adonis, n. o., 916 16 Krajné 292. Taktiež bol prijatý na nadstavbové štúdium na N. F. P. E. J.. Po vykonaní trestu odňatia slobody si žalovaný 1/ bude hľadať prácu a taktiež si bude chcieť so svojou priateľkou založiť rodinu. Začiatky budú vzhľadom k všetkým okolnostiam pre žalovaného 1/ mimoriadne ťažké a uloženie povinnosti zaplatiť žalobcom nimi uplatňované nároky, by bolo pre neho likvidačné. Usmrtenie pri dopravnej nehode je najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť podľa názoru žalovaného 1/ aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy považuje za neprimerane vysokú, čo konštatoval vo svojom zrušujúcom rozhodnutí aj KS TN.

9. K písomnému vyjadreniu pripojil listinné dôkazy, a to Ospravedlňujúci list, Ospravedlňujúci list zo dňa 04.09.2019, Doklad o úhrade náhrady škody, Doklad o mediačnom konaní, Vyjadrenie cirkevného zboru, Prehlásenie o spoločenskej záruke, Rozhodnutie o prijatí na nadstavbové štúdium na N. F. P. E. J. zo dňa 21.10.2019, Posudok športovca oblastného stolnotenisového zväzu E., Čestné prehlásenie N. N. - priateľky žalovaného 1/, Pracovný posudok dobrovoľníka - Zariadenie pre seniorov a ZOS Adonis, n. o., zo dňa 16.10.2019.

10. Žalovaný 2/ namietol výšku uplatnenej peňažnej náhrady. Uviedol, že náhrada nemajetkovej ujmy je individuálnym inštitútom, kedy každý prežíva zásah do svojej nemajetkovej sféry osobne a osobitne. Preto je potrebné skúmať, aká náhrada patrí konkrétnej osobe. Rovnako ospravedlnenie sa vodiča/pôvodcu zásahu alebo jeho odsúdenie v trestnom konaní môže mať pre jednotlivých žalobcov inú váhu a je potrebné na tieto skutočnosti prihliadať. Preto je potrebné akceptovať aj dopad do rodiny pôvodcu zásahu. V tomto duchu sa nesie i právna prax. „Priznanie zadosťučinenia v peniazoch súdom predpokladá radu zákonných predpokladov, ktoré súčasne musia byť súdom skutočne rozpoznané a pre daný prípad individualizované. Určujúcim je okrem iného predovšetkým zistenie, že v konkrétnom prípade ide o nemajetkovú ujmu vzniknutú v osobnostnej sfére fyzickej osoby, ktorú táto fyzická osoba najmä vzhľadom k povahe, intenzite, trvaní a rozsahu pôsobenia nepriznaného následku pociťuje a prežíva ako závažnú. Ak zistí súd, že tu sú predpoklady na prisúdenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zostáva v konkrétnom prípade zodpovedať otázku jej výšky. Napriek tomu, že sa určenie úrovne tohto zadosťučinenia stáva predmetom voľného uváženia, musí súd v každom jednotlivom prípade vychádzať z úplného skutkového stavu a v tomto rámci sa opierať o absolútne konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Len tak je možné vytvoriť záruky, že určenie výšky priznaného peňažného zadosťučinenia bude znamenať požadované primerané zmiernenie závažnej nemajetkovej ujmy.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30Cdo/1578/2009, zo dňa. 04.11.2009) „Ako morálne zadosťučinenie v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonník, tak aj zadosťučinenie v peniazoch v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sleduje rovnaký cieľ, t.j. primerane s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, optimálne, a tým účinne, vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu, t.j, nemajetkovú ujmu vzniknutú na osobnosti fyzickej osoby. I pri určení výšky relutárnej satisfakcie musí byť prihliadané k prvoradej satisfakčnej funkcii priznanej peňažnej čiastky, ktorou je sledované zaistenie zodpovedajúce vyváženiu a zmierneniu nemajetkovej ujmy vzniknutej na osobnosti postihnutej osoby. Relutárne zadosťučinenie plní predovšetkým satisfakčnú funkciu, i keď úlohou preventívneho významu zákonu zodpovedajúceho a spravodlivého zadosťučinenia nie je možné vylúčiť. Vlastný zásah je nutné hodnotiť vždy objektívne s prihliadnutím ku konkrétnej situácii, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo (tzv. konkrétne uplatnenie objektívneho kritéria). Uplatnenie konkrétneho a diferencovaného objektívneho hodnotenia znamená, že postihnutej fyzickej osobe na jej osobnosti v značnej miere pôjde len tam, kde za konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ako aj s prihliadnutím k dotknutej fyzickej osobe, (je možné spoľahlivo dôvodiť, že by vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom k intenzite a trvaniu nepriaznivého následku pociťovala ako závažnú, spravidla každá fyzická osoba nachádzajúca sa na mieste a v postavení postihnutej fyzickej osoby“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30Cdo/83/2011 zo dňa 27.09.2012). Pre konanie sú podstatné okolnosti na strane pôvodcu zásahu/vodiča, a to žalovaného 1/, a to najmä jeho majetkové pomery. Zákon o povinnom zmluvnom poistení umožňuje žalovať nielen pôvodcu zásahu, ale aj jeho poisťovateľa. Pre konanie a prípadné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je však rozhodujúca a zásadná osoba vodiča, t.j. osoba, ktorá priamo do práv žalobcov zasiahla, a tak túto osobu nemožno v konaní odignorovať - napr. iba jej majetkové pomery (okrem okolností na strane žalobcov) sú rozhodujúce pre prípadné priznanie nemajetkovej ujmy. Ako vymedzujú niektoré judikáty, majetkové pomery vodiča je potrebné zohľadniť nie z pohľadu stanovenia výšky priznanej satisfakcie, ale z pohľadu možností reálneho uspokojenia priznaných nárokov. Aj z imanentnej súčasti inštitútu nemajetkovej ujmy je vodič rozhodujúcou osobou, ktorá do práv zasiahla. Preto treba skúmať pomery na strane pôvodcu, resp. jeho sféry. Vždy sú pre konanie rozhodujúce majetkové pomery pôvodu zásahu/vodiča, a nie poisťovateľa/žalovaného 2/, ktorý stráca možnosť aplikovať ďalšie formy satisfakcie, ako je prejednanie veci, ospravedlnenie sa, odsúdenie v trestnom konaní a pod. Žalovaný 2/ ako poisťovateľ má v konaní pozíciu subjektu, ktorý v prípade priznania náhrady po zohľadnení pomerov osoby - pôvodcu zásahu, za neho nahradí priznanú nemajetkovú ujmu. „Pri vymedzení relutárnej satisfakcie je nevyhnutné prihliadať k zadosťučineniu, ktorého sa poškodeným dostalo (evet. má dostať) vo forme morálneho zadosťučinenia (t.j. vo forme nemajetkovej, resp. morálnej satisfakcie). Formy tejto satisfakcie môžu byť rozličné (ospravedlnenie, konštatovanie výroku súdneho rozhodnutia, že došlo k zásahu do osobnostných práv dotknutej fyzickej osoby, a pod.). Ako samostatné morálne zadosťučinenie môže podľa okolnosti pôsobiť i už sama aktívne prejavená snaha toho, kto zasiahol do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby, mimosúdne zaistiť postihnutému konkrétnu satisfakciu (napr. „dobrovoľné“ poskytnutie finančných prostriedkov ako náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. pokusom eventuálne i inak zmierniť následky zásahu, napr. formou účasti s postihnutým, súčinnosť s ním, prejavenie ľútosti a pod.). Potom v týchto prípadoch môže vedľa seba stáť ako napr. dobrovoľne poskytnutá relutárna satisfakcia, tak súčasne satisfakcia predstavovaná aktívnou účasťou prejavenou vo vzťahu k dotknutej fyzickej osobe. I mieru tohto morálneho zadosťučinenia, ak je

dané, je potom potrebné náležite overiť a zhodnotiť. ..... Zadosťučinením môže byť aj trestné konanie vedené v súvislosti so zásahom do osobnosti fyzickej osoby proti tomu, kto sa tohoto zásahu dopustil, resp. ním môže byť samotné rozhodnutie vydané v tomto konaní. Možný satisfakčný počin trestného konania pritom však môže mať značne rozdielnu intenzitu podľa okolností konkrétneho prípadu. Je preto nutné na základe výsledkov dôkazného konania náležite individualizovať spôsobilosť jednotlivých satisfakčných prostriedkov (ktorým sa dotknutej osobe dostalo) zmierniť následky zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby a súčasne i konkrétne uvážiť, do akej miery sa takáto satisfakcia podieľala na zmenšení následkov zásahu.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30Cdo/2545/2008, zo dňa 10.07.2008). Z podanej žaloby nevyplýva úzkosť citových väzieb medzi žalobcami a nebohým a tá nebola v doterajšom konaní preukázaná. Žalobcovia apelujú len na existenciu rodinných pomerov a fungujúcu rodinu. Prípadná priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pre žalobcov nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a má slúžiť ako zmiernenie následkov zásahu a nie získanie finančného prospechu. Preto je v konaní potrebné skúmať pomery v rodine žalobcov a vzájomné vzťahy. Zohľadniť aj iné formy satisfakcie. Výšku uplatneného nároku žalobcami považuje za neprimerane vysokú a vymykajúcu sa bežnej rozhodovacej praxi. V tomto kontexte poukázal napr. na rozhodnutie Okresného súdu Martin sp. zn. 6C/94/2006 potvrdeného rozhodnutím Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/256/2013, resp. Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/203/2004, kedy pozostalému manželovi po chodkyni zrazenej a usmrtenej na priechode pre chodcov priznal 17.000,00 Eur. Tiež poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 5C/351/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Nitra, sp. zn. KS NT 8Co/470/2014, ktorým bolo priznané deťom po 10.000,00 Eur ako odškodnenie nemajetkovej ujmy. Rovnako v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 8C/41/2012 v spojení s konaním na Krajskom súde Nitra sp. zn. 5Co/182/2013, kde bolo priznané pozostalému manželovi a maloletým deťom po 10.000,00 Eur. Vo svetle rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky na ktorú poukazujú aj samotní Žalobcovia je úlohou konajúcich súdov komparovať jednotlivé rozsudky v obdobných veciach, a tým dospieť k spravodlivému rozhodnutiu veci: „Súd má poznať svoju vlastnú judikatúru, t.j. aj rozhodnutia iných sudcov (resp. senátu) toho istého súdu, a túto judikatúru musí zohľadniť bez ohľadu na to, či na ňu samotné strany sporu poukazujú. Naopak, postoj všeobecných súdov vyznačujúci sa odlišnosťou prístupu k prejednávaným veciam, ktoré sú v podstate identické, bez toho, aby svoj odklon odôvodnili, je prejavom svojvôle, ktorá odporuje základnému princípu materiálneho právneho štátu.“(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 289/2017 z 21. novembra 2017). Je potrebné si uvedomiť, že i voľná úvaha súdu o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy musí okrem konkrétnych okolností prípadu zohľadňovať aj rozhodovaciu prax súdov. „Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5. decembra 2017). V opačnom prípade by dochádzalo k porušovaniu základných princípov civilného sporového konania zakotvených v ustanovení čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku: „Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.“ Pri výške je potrebné zohľadniť okolnosti prípadu, ako aj skúmať pomery na strane toho, kto neoprávnene do práv zasiahol vo všetkých rovinách. Pre priznanie výšky nemajetkovej ujmy nie je rozhodné to, aké sú majetkové pomery poisťovateľa, pretože nárok sa odvodzuje len a iba od toho, kto do práv zasiahol, t.j. od vodiča. Vzhľadom na tieto kritéria je potrebné prijať záver, že uplatňovaná výška nemajetkovej ujmy je neprimerane vysoká a nekorešpondujúca stabilnej judikatúre. Žalobcovia odkazujú na výnimočné rozhodnutia, ktoré nie sú rozhodnutiami najvyššej právnej autority. Je toho názoru, že žalobcami uplatnená peňažná náhrada je neprimerane vysoká, čo konštatoval aj Krajský súd v Trenčíne vo svojom zrušujúcom uznesení. Bod 16 rozhodnutia KS hovorí o tom, aká je dôležitosť individuálnosti prípadu a jeho posudzovania a nestačí odkazovať na podstatné rozsudky, čím KS chcel povedať, že je potrebné skúmať konkrétne okolnosti prípadu, pretože tak, ako súdu rozsudky predložili žalobcovia, taká istá suma rozsudkov bola predkladaná aj zo strany žalovaného 1/ v rádovo nižších sumách, žalobcovia miesto toho, aby sa sústredili na preukazovanie intenzity zásahu, venovali vyššiu pozornosť iba rozsudkom v iných prípadoch a od toho odvodzovali uplatňovanú výšku, čo aj optikou KS nemôže obstáť. Čo sa týka okolností samotnej nehody, karta vodiča, teda žalovaného 1/ a jeho spôsob jazdy z minulosti, uvedené tvrdenia sú pre toto konanie irelevantné, keďže účelom náhrady nemajetkovej ujmy nie je ďalej alebo nadmieru trestať vodiča, ktorý už predsa bol odsúdený a tento pohľad je aj v rozpore s Ústavou a indikuje nepochopenie nároku kedy má dôjsť k zmierneniu zásahu na ochranu práv osobnosti a nie potrestanie

vodiča. Odkazy na rozsudky, kedy boli priznané sumy na ochranu práva osobnosti tlačou a pod. táto argumentácia rovnako podľa môjho názoru nemôže obstáť a už také 3 roky nie je aktuálna, kedy súdy opakovane uviedli, že nie je možné porovnávať zásah pri autonehode so zásahom do profesnej stránky života, kedy ten sudca ďalej súdi, vystupuje a jeho vážnosť je zásadne znížená a nie je možné tak porovnávať úmrtie s týmto zásahom, ale k tomu je veľké množstvo rozsudkov. Rovnako odkaz na produktívny vek nebohého nie je podstatný, keďže ide o uplatnenie nároku príbuzných, pozostalých a iba ten má byť rozhodujúci, t. zn. že v konaní sa mal skúmať aký intenzívny mali vzťah a aký dopad malo to pretrhnutie do psychickej sféry žalobcov a všetko ostatné ako nejaké rozsudky, okolnosti nehody a pod. možno považovať za nadbytočné informácie, čo v zásade aj explicitne vyriekol KS vo svojom rozhodnutí, pretože, ak by sme pripustili uvedenia žalobcov, že podstatné sú iba rozhodnutia v obdobných prípadoch, KS by kľudne mohol rozhodnúť sám ale práve pre absenciu logického zdôvodnenia intenzity zásahu a dopadu do sféry žalobcov, ktorých výpovede KS nevnímal vlastnými zmyslami bolo nutné rozsudok zrušiť a vrátiť súdu na ďalšie konanie.

11. Žalobkyne uviedli, že prejavené úkony ľútosti v trestnom konaní, nie je možno považovať za dostačujúce, najmä s prihliadnutím na dôsledky, ktoré takéto úkony znamenajú v prospech odsúdeného (očakávanie miernejšej formy trestu). Krajský súd Žilina, sp.zn. 8Co/264/2013 konštatoval: „Nebolo možné stotožniť sa s argumentáciou žalovaného, že prejavenie ľútosti, priznanie sa a uloženie trestu odňatia slobody v trvaní sedem a pol roka za jeho protiprávne konanie, bolo postačujúce na zmiernenie vzniknutej ujmy. Charakter spôsobenej ujmy však vyžaduje od škodcu spolupodieľať sa na uvedenej strate adekvátnym spôsobom. Znamená to zmierniť ujmu žalobcu v maximálnej možnej miere. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu, právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je majetkové právo. Premlčacia lehota je 3 roky. Počiatok plynutia premlčacej doby je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu - dopravnej nehode. Uznesením Ústavného súdu SR - ÚS 666/2016 bol vyslovený pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálne možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej úniovej regulácie. Ústavný súd SR konštatoval nevyhnutnosť euro-konformného výkladu pojmu škoda na zdraví podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení. Povinné zmluvné poistenie má v zmysle vyššie uvedeného citovaného uznesenia ÚS pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Poukázali tiež na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2017 sp.zn. 6MCdo/1/2016, podľa ktorého škodou na účely zákona č. 381/2001 Z.z. je aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Pri výklade pojmu škoda vychádzal NS SR z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu. NS SR skonštatoval, že v spore o náhradu nemajetkovej ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Tým nie je dotknutá legitimácia žalovaného 1/ ako škodcu. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, táto je určovaná výlučne základnými zákonnými kritériami, a to predovšetkým závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Z hľadiska posudzovania výšky uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je významné prejavenie ľútosti, priznanie sa a uloženie trestu odňatia slobody páchateľovi trestného činu. Sú to úkony, na ktoré prihliada trestný súd. Ďalej poukázali na rozhodovaciu činnosť súdov v obvode Krajského súdu Trenčín, sp.zn. 6Co/810/2014, ktorým súd potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorý priznal manželovi náhradu nemajetkovej ujmy 70.000,00 Eur za stratu manželky a každému z dvoch maloletých detí 100.000,00 Eur za stratu mamy. Krajský súd Trenčín tiež rozhodnutím zo dňa 20.05.2015, sp.zn. 4Co/658/2014 priznal oprávnenej osobe (manželovi) náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,00 Eur spôsobenej smrťou manželky; rozhodnutia zo dňa 07.07.2015 sp. zn. 6Co/810/2014, kde potvrdil rozhodnutie OS NMnV, ktorý priznal manželovi nárok nemajetkovej ujmy vo výške 70.000,- Eur za stratu manželky a každému z 2 maloletých detí 100.000,- Eur za stratu mamy. Ďalej napr. obdobné rozhodnutie KS TN zo dňa 20.05.2015 sp. zn. 4Co/658/2014, kde priznal manželovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- Eur. Zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Trenčíne chápu tak, nie, že by súd vyslovil, že predmetná výška je neprimeraná, ale absentuje podľa neho logické odôvodnenie medzi úvahami súdu a jeho rozhodnutím a absentuje podľa KS TN aj porovnanie obdobných prípadov. Uvedený prípad odkazom na odsudzujúci rozsudok, ktorý je súčasťou spisu sp. zn. 3To/140/2019 dostatočne odlišuje obdobné prípady nedbanlivostného usmrtenia pri dopravných nehodách. Pravdepodobne pretavenie

posudzujúceho rozsudku do tohto konania je jeden z dôvodov absencie logického vysvetlenia priznania nemajetkovej ujmy, v tomto rozsudku kde bol žalovaný odsúdený súd jednoznačne uviedol, prečo bol žalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody čo je dôvodom na odlíšenie iných obdobných prípadov. Pri výške nahradenia nemajetkovej ujmy má súd brať do úvahy závažnosť spôsobenej ujmy ako aj okolnosti, za ktorých spôsobenie tejto ujmy došlo práve okolnosti sú z jedným z dôvodov, ktorých odlišuje tento prípad od iných skutkovo podobných prípadov, a to z tých dôvodov, že dopravná nehoda, ktorá spôsobila vznik ujmy bola spôsobená hrubou ľahkovážnosťou k životu účastníkov premávky, nielen poškodeného a veľmi nebezpečný spôsob jazdy v tom texte toho, že žalovaný bol niekoľkokrát potrestaný za previnenie na úseku cestnej premávky, preto tento prípad odlišuje obdobné prípady kedy dôjde k usmrteniu jednorazovou náhlou nepozornosťou, rovnako podľa názoru žalobcu, je nutné prihliadať aj na obdobné nároky iných subjektov, napr. rozsudok KS Bratislava 2Co/259/2012, kedy bola sudcovi priznaná nemajetková ujma za difamačný článok o jeho osobe takmer vo výške 100.000,- Eur, ďalej napr. rozsudok KS Žilina zo dňa 25.03.2010 9Co/52/2010, kedy za nezákonnú väzbu teda trvala 853 dní KS považoval za primeranú náhradu približne 85.000,- Eur. V logickom kontexte by sa potom rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto konaní dalo vykladať tak, že dočasné pozbavenie slobody alebo dobré meno osoby, ktorá je povinná znášať vyššiu mieru zásahov do profesného života je nadradené životu a strate rodiča. Rovnako vidíme skutkové okolností iných prípadoch odlišné v tom, že poškodený mal pred sebou celý produktívny život a jeho deti stratili rodiča už ranom skorom veku.

12. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne, odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania Trenčín ČVS: ORP-411/1-VYS-TN-2018 bolo dňa 19.05.2018 začaté trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona.

13. Uznesením F. R. J. M. E., odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania Trenčín ČVS: ORP-411/1-VYS-TN-2018 bol dňa 19.05.2018 do konania pribratý znalec za účelom objektívneho posúdenia vzniku, priebehu a zavinenia dopravnej nehody.

14. Uznesením F. R. J. M. E., odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania Trenčín ČVS: ORP-411/1-VYS-TN-2018 bolo dňa 09.11.2018 vznesené obvinenie žalovanému 1/ pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v predmetnom uznesení.

15. Dňa 19.12.2018 bola v trestnom konaní vypočutá poškodená - žalobkyňa 1/, ktorá si uplatnila v trestnom konaní škodu voči žalovanému 1/. Zo zápisnice o výsluchu žalobkyne 1/ ďalej vyplýva, že o vznesení obvinenia voči žalovanému 1/ bola upovedomená vyšetrovateľom PZ.

16. Podľa záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-411/1-VYS-TN-2018 zo dňa 28.02.2019 si poškodená doposiaľ uplatnila preukázanú škodu vo výške 1.733,89 Eur.

17. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 26. septembra 2019, č.k. 2T/55/2019 - 364 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č.k. 3To/140/2019 - 398, právoplatným dňa 20. mája 2020 bol žalovaný 1/ uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, že dňa 18.05.2018 v čase o 23:09 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. AUDI A4 QUATRO, EČV: C. po ceste X/XX v k.ú. L. v smere od E. do D. C. D. M., napriek tomu, že nemal dostatočnú vzdialenosť na bezpečné predchádzanie, rýchlosťou najmenej 170km/hod. začal predchádzať vozidlo jazdiace v jeho jazdnom pruhu, prešiel so svojím vozidlom do protismerného jazdného pruhu, kde sa čelne zrazil s vozidlom zn. Škoda Felícia, EČV: E., ktoré viedol vodič C. B. v smere od D. C. D. M. do E., ktorý pri dopravnej nehode utrpel „mozgovú smrť“ pri roztrhnutí predlženej miechy pri súčasne prebiehajúcom úrazovo - krvácajúcom šoku pri rozsiahlych kompresívnych poraneniach orgánov dutiny hrudnej a brušnej s roztrhnutím srdca, sleziny a pečene a v dôsledku týchto zranení zomrel na mieste, spolujazdec zo vozidla Audi A4 QUATRO J. F. utrpel zlomeninu IX. až X. rebra vľavo s posunom, trhlinu sleziny s krvácaním, zmliaždenie pľúcneho tkaniva vľavo ľahké, charakter poranení, ktoré J. F. utrpel, si vyžiadal nutnosť jeho hospitalizácie v celkovom trvaní 16 dní, počas ktorých bol obmedzený prakticky vo všetkých oblastiach, ako v oblasti kontaktu so spoločenským prostredím, v oblasti komunikácie, v oblasti mobility a v oblasti nevyhnutných

životných hygienických a stravovacích úkonov, po prepustení z nemocnice bol ešte 3 dni obmedzený pri vykonávaní bežných životných činností a úkonov spojených s fyzickou aktivitou, pričom v dôsledku dopravnej nehody bol u J. F. poškodený dôležitý orgán - slezina a pľúca a obvinený svojím konaním porušil ustanovenie § 15 odsek 5 písmeno a), b), c), § 16 odsek 5 a § 137 odsek 2 písmeno c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov tým, že predchádzal vozidlo, hoci nemal pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie a nemohol sa bezpečne zaradiť pred vozidlo, ktoré chcel predísť, ohrozil vodiča jazdiaceho v protismere a porušil pravidlá cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikla dopravná nehoda, pri ktorej sa inému ublížilo na zdraví. Žalovaný 1/ bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a zákazom činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu 6 rokov. Poškodenej L. A. B. - žalobkyni 1/ bol povinný uhradiť škodu vo výške 1.733,89 Eur. So zvyškom nároku na náhradu škody bola poškodená odkázaná na civilný proces.

18. Z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín č.k. 3To/140/2019 - 398 zo dňa 20. mája 2020 na strane 6, odsek 4., vyplýva, že v evidencii priestupkov mal žalovaný 1/ - obžalovaný, 6 priestupkov ako účastník cestnej premávky pre priestupky v doprave, prevažne pre prekročenie rýchlosti a ohrozovanie iných účastníkov cestnej premávky. Za obdobie od roku 2016 do roku 2018 mu boli uložené pokuty v celkovej výške 480,00 Eur. Krajský súd vo vzťahu k spôsobu spáchania trestných činov a ich následkov zdôraznil, že treba rozlišovať medzi skutočnou nedbanlivosťou a hazardným vedením motorového vozidla v cestnej doprave. V predmetnom prípade obžalovaný v inkriminovanom čase viedol osobné motorové vozidlo vo večernom (nočnom) čase, pričom išlo z jeho strany o arogantné a riskantné jazdenie (v cestnom úseku, kde je maximálna dovolená rýchlosť jazdy 90 km/hodinu, sa pohyboval osobným motorovým vozidlom rýchlosťou viac ako 170 km/hodinu - ide o cestu prvej triedy). Z pohľadu jeho hazardnej jazdy je potrebné prihliadnuť aj na následky jeho konania, kedy poškodená L. A. B. prišla o svojho manžela a ich spoločné deti prišli o svojho otca. Súčasne touto trestnou činnosťou bola spôsobená ťažká ujma na zdraví poškodenému J. F.. Napriek reláciám (hodnoteniu) osoby obžalovaného, ktoré vyznievajú v jeho prospech, súd poukázal na obzvlášť závažný následok spôsobený nezodpovednosťou obžalovaného, jeho ľahkovážnosťou a na veľmi nebezpečný spôsob jazdy obžalovaného.

19. V znaleckom posudku č. XXXXXXXXXXXX znalca L. C. G. z 10.08.2018 na strane 24 a 25 znalec zistil, že technika a spôsob jazdy u žalovaného 1/ boli technicky nesprávne a vysoko kolízne, nakoľko vodič vošiel so svojím vozidlom AUDI v predchádzacom manévri do protismerného jazdného pruhu v čase, keď nemal, vzhľadom k svojej rýchlosti a vykonávanému manévru, dostatočnú vzdialenosť na bezpečné vykonanie takéhoto manévru a na bezkolízne zaradenie sa s vozidlom pred alebo vozidlo predchádzané. Svojím manévrom porušil povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 16 Rýchlosť jazdy a ustanovení § 15 Predchádzanie, zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, podľa ktorého vodič nesmie prekročiť so svojím vozidlom stanovenú maximálnu rýchlosť v danom úseku a nesmie predchádzať, ak nemá pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie alebo ak by sa nemohol bezpečne zaradiť pred vozidlo alebo pred vozidlá, ktoré chce predísť a najmä ak by ohrozil alebo obmedzil vodiča jazdiaceho v protismere. Rýchlosť a následné konanie boli hlavným a limitujúcim prvkom nehodového deja, nakoľko by pri dostatočnom venovaní sa situácii v cestnej premávke, so správnym odhadom, reakciou a pri primeranej rýchlosti by žalovaný 1/ dokázal bez nebezpečenstva odvrátiť vznik dopravnej nehody. Kolíznu situáciu tak vytvoril vodič vozidla AUDI, žalovaný 1/, ktorý jazdil so svojím vozidlom AUDI v priamom úseku cesty I/61 km 117,0 až 118, v smere od obce E. do obce D. C. D. M. rýchlosťou výrazne vyššou ako je rýchlosť maximálne dovolená v danom úseku, nesprávne predchádzal a nezvládol vytvorenú kolíznu situáciu, havarijne brzdil, stratil kontrolu nad vozidlom a došlo ku stretu s vozidlom ŠKODA.

20. Z lekárskej správy psychiatra MUDr. Imricha Glézla zo dňa 25.05.2018 vyplýva, že žalobkyni 1/ bola diagnostikovaná adaptačná porucha, bola jej nasadená medikamentózna liečba. Pacientka má úzkosť na prsiach, snaží sa predýchať, má sucho v krku, nálada je zablokovaná, zaspáva s deťmi, s nimi zaspí, keď sa prebudí, horšie zaspí, dodatočne zistila okolnosti, o ktorých netušila, to ju trápi, emócie má zmiešané, je to depresia, výčitky a hnev.

21. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

22. Podľa § 13 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

23. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

24. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

25. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

26. Podľa § 4 ods. 1 z.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

27. Podľa § 4 ods. 2 z.č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

28. Podľa § 4 ods. 4 z.č. 381/2001 Z.z., poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 7 ods. 1 z.č. 381/2001 Z.z., limit poistného plnenia je najvyššia hranica poistného plnenia poisťovateľa pri jednej škodovej udalosti. Limity poistného plnenia musia byť uvedené v poistnej zmluve.

30. Podľa § 7 ods. 2 z.č. 381/2001 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, limit poistného plnenia z jednej škodovej udalosti musí byť najmenej
a) 5 240 000 Eur za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. a) a náklady podľa § 4 ods. 3 bez ohľadu na počet zranených alebo usmrtených,
b) 1 050 000 Eur za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. b) až d) bez ohľadu na počet poškodených.

31. Podľa § 7 ods. 3 z.č. 381/2001 Z.z., ak je súčet nárokov viacerých poškodených vyšší ako limit poistného plnenia podľa odseku 2 písm. a) alebo písm. b) alebo poistnej zmluvy, poistné plnenie sa každému z nich znižuje v pomere limitu poistného plnenia k súčtu nárokov všetkých poškodených.

32. Podľa § 15 ods. 1 z.č. 381/2001 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi 20) a je povinný tento nárok preukázať.

33. V predmetnej veci sa žalobkyne domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch proti žalovaným 1/ a 2/ s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť. Žalobkyňa 1/ žiada uhradiť sumu 55.000,00 Eur, žalobkyňa 2/ sumu 15.000,00 Eur a žalobkyňa 3/ sumu 10.000,00 Eur.

34. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že žaloba žalobkýň je dôvodná.

35. Je nepochybné, že zodpovednostným konaním žalovaného 1/ , ako vodiča osobného motorového vozidla podľa 427 Občianskeho zákonníka, bolo neoprávnene zasiahnuté do osobnostného práva žalobkýň, ich práva na súkromie a práva na rodinný život. Proti žalovanému 1/ si žalobkyne uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ust. § 13 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 1/ tak zodpovedá za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, z ktorej vyplýva zdroj zvýšeného nebezpečenstva pre okolie v súvislosti s činnosťou a pohybom tohto dopravného prostriedku, pričom riziko znášania následkov zodpovednosti za škody spôsobené touto prevádzkou je zmiernené tým, že každý prevádzateľ je zo zákona poistený pre prípad vzniku svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

36. Proti žalovanému 2/ si žalobkyne uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy titulom poistného plnenia vyplývajúceho zo zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného 1/. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody, vrátane náhrady nemajetkovej ujmy (R 61/2018) a podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona sú žalobkyne oprávnené ako poškodené uplatniť svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priamo proti poisťovateľovi, teda žalovanému 2/. Pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. je potrebné pojem škoda vykladať extenzívne, a to tak, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla. Pri výklade pojmu škoda je potrebné vychádzať i z komunitárneho práva, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/106/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti tejto zodpovednosti, ktorá chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, ďalej ustálenú súdnu prax (R 61/2018), judikatúru Ústavného súdu SR (sp.zn. III. ÚS 666/2016 z 11. októbra 2016 a sp.zn. II. ÚS 695/2017 z 5. decembra 2018), tiež rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-22/12 G., C-63/09 Axel Wlz, C-277/12 Drzdovs).

37. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásadu do práva na ochranu osobnosti, sú závažnosť vzniknutej ujmy, ako i okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (ktoré môžu byť významné tak u osoby postihnutej ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila).

38. Je potrebné uviesť, že okolnosti, za ktorých k porušeniu práva v danom prípade došlo, sú odlišné od iných prípadov nedbanlivostného usmrtenia pri dopravných nehodách.

39. V posudzovanom prípade žalovaný 1/ zapríčinil dopravnú nehodu, za ktorú bol uznaný vinným a odsúdený na 2 roky nepodmienečne a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu 6 rokov. Ako už konštatoval aj Krajský súd v Trenčíne vo svojom odsudzujúcom rozsudku vo vzťahu k spôsobu spáchania trestného činu a jeho následku, je treba dôrazne rozlišovať medzi skutočnou nedbanlivosťou a hazardným vedením motorového vozidla v cestnej doprave. Aj keď bol žalovaný 1/ uznaný vinným z prečinu usmrtenia a prečinu ublíženia na zdraví nedbanlivostným zapríčinením, žalovaný 1/ svojou ľahkovážnosťou, nebezpečným a nezodpovedným spôsobom jazdy vedome hazardoval, pričom už v minulosti bol niekoľkokrát potrestaný za previnenie na úseku cestnej premávky. Žalovaný 1/ arogantne a riskantne jazdil so svojím osobným motorovým vozidlom v inkriminovanom čase v nočných hodinách, po ceste prvej triedy, kde je maximálna dovolená rýchlosť jazdy 90 km/ hodinu, a to rýchlosťou viac ako 170 km/hodinu, nesprávne predchádzal, nezvládol kolíznu situáciu, havarijne brzdil, stratil kontrolu nad vozidlom a došlo k stretu s vozidlom. V trestnom spise, v ktorom sa nachádza komunikácia nezainteresovaných osôb na sociálnej sieti, nasvedčuje tomu, že malo ísť o automobilovú naháňačku, že žalovaný 1/ sa po tejto komunikácii naháňal s iným osobným motorovým vozidlom. Obzvlášť závažným, devastačným dôsledkom tejto dopravnej nehody bola smrť manžela žalobkyne 1/, smrť otca žalobkyne 2/, smrť otca žalobkyne 3/ a ťažká ujma na zdraví poškodenému J. F.. Šokujúcim a nečakaným úmrtím slušného človeka, manžela žalobkyne 1/ a otca žalobkýň 1/ a 2/, ktorý sa vracal v nočných hodinách z práce domov k rodine, kde ho čakala manželka, prišla rodina o manžela a otca. Žiadna peňažná náhrada nedokáže zmierniť psychické útrapy a ťažší život matky s 2 maloletými deťmi. Smrťou manžela a otca žalobkýň došlo k násilnému pretrhnutiu silných rodinných

a citových väzieb. Intenzita bola daná naviazanosťou a odkázanosťou na manžela žalobkýň. Manžel zomrel v produktívnom veku, mal XX rokov, žalobkyňa zostala s 2 maloletými deťmi sama. Manželmi boli spolu 12 rokov, pričom pred uzatvorením manželstva boli vo vzťahu 8 rokov. Manželia viedli usporiadaný rodinný život, žili v 2 - generačnom rodinnom dome spoločne s matkou nebohého, ktorý prestavovali, nebohý manžel robil všetky práce okolo domu. Bol živiteľom rodiny, kedy žalobkyňa 1/ bola na materskej a rodičovskej dovolenke so žalobkyňami 2/ a 3/. Neskôr aj žalobkyňa 1/ nastúpila do práce. Spoločne s nebohým manželom zabezpečovali starostlivosť o maloleté deti. S maloletými deťmi sa nebohý učil, vyzdvihoval deti zo škôlky, zo školy, vodil deti na krúžky. Ako rodina chodili na turistiku po Slovensku, športovali, manžel sa venoval cyklistike, žalobkyňa 1/ bola vrcholová športovkyňa v atletike. Športovaniu viedli aj deti. Žili spoločensky, mali priateľov, rodiny s deťmi, s ktorými sa stretávali. Pokračovali s prestavbou rodinného domu, fasády domu, balkónov.

40. Po tragickej nehode, kedy stratili žalobkyne manžela a otca, sa život na strane žalobkýň podstatne zmenil. Žalobkyňa 1/ bola nútená pre psychickú bolesť vyhľadať lekársku pomoc, bola jej nasadená medikamentózna liečba. Postupne, ako už mohla sama zaspať, jej boli lieky vysadené. Po smrti manžela sa spočiatku snažila zabezpečovať starostlivosť o deti v nezmenenom režime, vodila ich na krúžky - atletiku, sama sa starala o domácnosť, dochádzala do zamestnania do Ilavy, kde robila personalistku. Takto vydržala fungovať asi rok, potom sa zložila fyzicky. Uvedomila si, že musí začať odznova, bez manžela a musí si určiť priority, čím sa stala práca a škola detí. S dokončením prác na rodinnom dome bola odkázaná na rodinu (otca a švagra), s prácami okolo domu a na záhrade vypomáhala rodina (drevo, hydina, záhrada). Musela odísť zo zamestnania v Ilave, kde pracovala ako personalistka, kvôli dochádzaniu, nadčasom pri uzávierkach. Keďže ako personalistka pracovala s ľuďmi a riešila problémy iných, prestala zvládať túto prácu aj po psychickej stránke. Následne sa zamestnala v mieste bydliska v E., ráno a po škole zabezpečovala deti, pričom jej príjem klesol o 300,00 Eur, Pred smrťou manžela boli s manželom aktívni športovci, viedli spoločenský život, mali partie. Po smrti manžela stratila žalobkyňa 1/ záujem o spoločenský život, o aktívny šport. Prestala sa stretávať so spoločnými priateľmi a ich rodinami, ktorých mali s jej nebohým manželom. Nerobilo jej to dobre, lebo sa nedokázala pozerať na rodiny, ktorých deti majú obidvoch rodičov. Maloleté dcéry smrť otca vnímali, staršia dcéra po strate otca žije so strachom a obavami, že čo ak príde o ďalšiu blízku osobu, mladšia dcéra sa uzavrela do seba. Po smrti otca prestali dcéry chodiť aj na krúžky. Žalobkyňa 1/ vtedy hľadala riešenie, ako všetky nájdu vnútorný pokoj. Rozhodla sa preto, že začnú s jogou. O spoločenský život ani aktívny šport už žalobkyňa 1/ nejaví záujem, má rada pokoj. Venuje sa dcéram, práci, robí rozhodkyňu v atletike. Kedysi fungujúca kompletná rodina, sa zmenila na spolužitie matky s dcérami. Manželka a dcéry prišli o pomoc, oporu a citový vzťah, na ktorých je človek existenčne závislý a ich absencia sa negatívne prejaví nielen vo sfére osobnostného prežívania, ale významným spôsobom ovplyvní celý život človeka. Okrem psychickej bolesti, ktorú žalobkyňa 1/ vnímala ako neznesiteľnú, a preto po smrti manžela vyhľadala odbornú pomoc a bola liečená medikamentózne, sa po roku od smrti manžela zložila aj fyzicky. Všetky úlohy ako starostlivosť o domácnosť, o deti, krúžky, školu, finančné zabezpečenie, boli a sú výlučne na žalobkyni 1/. Žalobkyňa 2/ po smrti otca žila v strachu, v obave, že príde opäť o blízku osobu, žalobkyňa 3/ sa po smrti otca uzavrela do seba, nekomunikovala. Aby to vnútorne psychicky zvládali a našli vnútorný pokoj, po roku od smrti manžela a otca, začali žalobkyne chodiť na jogu. Joge sa venujú doposiaľ, chodia do prírody, kde je s deťmi v pokoji. Smrťou manžela a otca sa podstatne znížila kvalita ich života.

41. Devastačným zásahom žalovaného 1/ vznikla žalobkyniam 1/, 2/ a 3/ preukázateľne psychická a fyzická ujma, ktorá u žalobkýň naďalej pretrváva.

42. Súd je toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy patrí žalobkyniam 1/, 2/ a 3/ v celej uplatnenej výške.

43. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Vodiacim parametrom proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obete porušenia Dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane pri zachovaní proporcionality, výška relutárnej (peňažnej) satisfakcie nesmie byť prostriedkom

bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu (vyššie uvedený obsah už odznel v rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. júna 2016 sp.zn. 10 Co 566/2015).

44. Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá aplikácia tzv. „statusu obete„ podľa článku 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti E. v rozhodnutí zo 6. marca 2007 sťažnosť č. XXXXX/XX, ako i v prípade Stanková v. N. R. v rozhodnutí z 9. októbra 2007 č. sťažnosti 7205/02. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch súd, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, i to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol (A. S. T., J., Krátke pojednanie o škodách, ujmách a ich náhradách vo svetle judikatúry súdov vnútroštátnych, českých, Súdneho dvora Európskej únie i Európskeho súdu pre ľudské práva). Ústavný súd Českej republiky zase konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, porov. sp. zn. I. ÚS 2844/14 (uvedené už odznelo v rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. júna 2016 sp.zn. 10 Co 566/2015).

45. Vzhľadom na uvedenú požiadavku kazuistiky súd príkladmo uvádza, rozsudok OS Martin sp. zn. 8C/203/2004, kedy pozostalému manželovi po chodkyni zrazenej a usmrtenej na priechode pre chodcov priznal 17.000,00 Eur; rozsudok OS Topoľčany sp. zn. 5C/351/2013 v spojení s rozhodnutím KS Nitra, sp. zn. KS NT 8Co/470/2014, ktorým bolo priznané deťom po 10.000,00 Eur ako odškodnenie nemajetkovej ujmy, rozsudok OS Nitra sp. zn. 8C/41/2012 v spojení s KS Nitra sp. zn. 5Co/182/2013, kde bolo priznané pozostalému manželovi a maloletým deťom po 10.000,00 Eur; rozsudkom OS Trnava sp.zn. 13 C 126/2010-267 z 1. októbra 2014 v spojení s rozsudkom KS Trnav sp.zn. 24 Co 368/2015-311 z 1. júla 2015 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 40.000,- eur za smrť manželky žalobcu, v dôsledku protiprávneho úkonu zodpovedného subjektu (fyzickej osoby), spočívajúceho v porušení pravidiel cestnej premávky. Rozsudkom OS ZV 9 C 174/2015 s KS BB 14 Co 19/2017 bola pozostalej manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 40.000,- eur, plnoletým deťom 17.000,- eur a 20.000,- eur (autobus nedal prednosť v jazde motocyklu), rozsudkom OS PP 9 C 45/2011 s KS PO 21 Co 137/2017 bola pozostalej manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 40.000,- eur a plnoletým deťom každému vo výške 20.000,- eur (zrážka v protismere), rozsudkom OS NM 7 C 151/2008 v spojení s KS TN 6 Co 810/2014 (NS SR 1 Cdo 117/2017) bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pozostalému manželovi 70.000,- eur, pozostalým deťom každému vo výške 100.000,- eur (chodec na prechode), OS NT 10 C 88/2009 v spojení s KS NT 9 Co 330/2012 priznal každému z rodičov 90.000,00 eur, každému zo súrodencov 10.000,- eur (nemocnica, nesprávna zdravotnícka starostlivosť), OS BA IV 24 C 239/2013 pozostalej matke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 50.000,- eur (nehoda s opitým vodičom s viacerými mŕtvymi, medzi nimi XX-XXXXX syn), OS BA II 18 C 276/2008 s KS BA 4 Co 470/2011 pozostalým rodičom XX-X. dcéry priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 49.790,- eur (správca cesty), OS MT 11 C 40/213 s KS ZA 7 Co 578/2014 pozostalému manželovi a otcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 45.000,- eur (náraz nákladného vozidla do pred ním idúceho osobného vozidla), rozsudkom OS BA II 18 C 76/2012 s KS BA 6 Co 217/2014, NS SR 6 Cdo 92/2015 pozostalým rodičom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy každému vo výške 40.000,- eur (zrazená chodkyňa na prechode pre chodcov, prekročená rýchlosť), OS BR 2 C 61/2010 s KS BB 12 Co 465/2014 pozostalý manžel a deti, každému priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 33.500,- eur (rýchlosť v obci, do protismeru), OS SL 2 C 204/2010 s KS PO 20 Co 188/2012 pozostalí rodičia, každému z nich priznaná suma 33.000,- eur (prevádzkovateľ lyžiarskeho strediska), OS PO 8 C 46/2005 s KS PO 16 Co 29/2011, každému z rodičov a súrodencovi priznaná suma 30.000,- eur (nemocnica, nesprávna diagnostika po úraze), OS TT 12 C 71/2009, KS TT 24 Co 479/2012 pozostalému otcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 25.000,- eur (chodec na diaľnici v strednej opitosti, zomrelý XX-XXXXX syn), OS TO 6 C 143/2015, KS NT 5 Co 264/2017 pozostalej matke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 25.000,- eur (náraz do chodkyne XX-XXXXXX spolužijúcej dcéry na prechode pre chodcov), OS HU 12 C 60/2011 s KS PO 17 Co 212/2015 pozostalým rodičom plnoletého dieťaťa priznaná náhrada nemajetkovej ujmy každému z nich 20.000,- eur (alkohol, zrazený chodec, vodič bez oprávnenia). V rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva Kontrová proti Slovenskej republike bola priznaná pozostalej matke dvoch maloletých detí náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,- eur (neoprávneným zásahom bolo nekonanie štátnych orgánov, vedúce k nezabráneniu trestnému činu). Nálezom Ústavného súdu Českej republiky sp. zn.

I. ÚS 2844/14 z 22. decembra 2015 bol zrušený rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 18. mája 2014 č. k. 30 Cdo 2535/2013-529, ako i rozsudok Vrchného súdu v Olomouci zo 14. decembra 2012 sp.zn. 1 Co 157/2012-412, predmetom ktorých bol neoprávnený zásah do práva na súkromie sťažovateliek smrťou syna a brata, spôsobenou v súvislosti s postupom lekárov nemocnice non lege artis, priznané čiastky náhrady nemajetkovej ujmy boli vo výške 1.700.000,- Kč a 1.000.000,- Kč (s konštatovaním o. i., že pre sťažovateľky je ťažko pochopiteľné, že v niektorých prípadoch, z ich hľadiska menej závažných, dosahujú čiastky peňažnej satisfakcie porovnateľnú úroveň s náhradami za nemajetkovú ujmu spôsobenú úmrtím blízkeho, pričom takúto nemajetkovú ujmu pociťujú pozostalí veľmi úkorne a o to viac naliehavou sa javí potreba, aby výška náhrady bola z pohľadu sťažovateliek spravodlivo stanovená).

46. K porovnaniu s výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vyššie uvedenými rozhodnutiami z roku 2015 a starších rozhodnutí ako 15 rokov, a výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v danom prípade 55.000,00 Eur pre žalobkyňu 1/, 15.000,00 Eur pre žalobkyňu 2/ a 10.000,00 Eur pre žalobkyňu 3/, súd naviac v tejto súvislosti poukazuje na sústavný rast nákladov a infláciu, pandemickú, finančnú, energetickú a ukrajinskú krízu, čo v konečnom dôsledku znamená, že napr. rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 8C/203/2004, kedy pozostalému manželovi po chodkyni zrazenej a usmrtenej na priechode pre chodcov, bola priznaná suma 17.00,00 Eur pred 20 – timi rokmi, mala v tom čase táto suma podstatne vyššiu hodnotu ako v súčasnosti.

47. Priznaná náhrada nemajetkovej ujmy preto zohľadňuje osobitosti daného prípadu (vychádzajúc z jednotlivých vyššie uvedených kritérií) a nevybočuje z rámca priznaných náhrad v porovnateľných prípadoch. V rámci komparatívnych úvah bolo prihliadané na už priznané náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým deťom a manželovi (v prípadoch dopravných nehôd), za roky od 2004 po súčasnosť, v intervale približne medzi 15.000,00 Eur - 100.000,00 Eur. V prejednávanej veci stupeň psychických útrap, odkázanosti, naviazanosti a deštrukcie rodiny, opodstatňoval priznanie peňažnej náhrady v uplatnenej výške 55.000,00 Eur žalobkyni 1/, žalobkyni 2/ 15.000,00 Eur a žalobkyni 3/ 10.000,00 Eur (vzhľadom na porovnateľnú ujmu so stratou dôležitej opory v rodine, manžela a otca boli uvádzané i náhrady nemajetkovej ujmy priznané v takýchto prípadoch). Prisúdená náhrada nie je zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, zohľadňujúc životnú úroveň v krajine a nepredstavuje ani prostriedok neprípustného obohacovania, prípadne likvidácie žalovaného 1/, s poukazom na vecnú pasívnu legitimáciu žalovaného 2/, ktorému bola uložená rovnaká povinnosť. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je spôsobilá kompenzovať vzniknutú ujmu v zmysle jej zmiernenia na spravodlivom a slušnom základe (zdôvodnená konkrétnymi východiskami a závermi).

48. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalobkyniam priznal nárok na náhrad trov konania proti žalovaným v rozsahu 100,00 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdom prvej inštancie.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).